

IDE LI SVIJET OKO NAS
U K...ARLOVAC?

VALJDA. ILI MOŽDA JE
SAMO ALARMIZAM?

20-AK STRANICA RAZMIŠLJANJA
O SADAŠNJOSTI I BUDUĆNOSTI
NAŠEG PROBLEMATIČNOG SVIJETA

MLA-
DOST.
DOBRŌ

Pred KOLAP-
SOM?

HOW I LEARNED

TO START WORRYING AND HATE THE BOMB

Yup, it was never supposed to be
loved to begin with

RANDOM FOTKE?

Zakaj ne. Dobra su distrakcija od
današnjih strahova

SASVIM NORMALAN HOROSKOP?

Da, sasvim normalan, vjeruj mi

€0,00 Hrvatska / Krapinsko-Zagorska

zagor.info/page/publikacije

BABILONSKA KULA...
ILI PANDORINA KUTIJA?

Razgovor o Umjetnoj inteligenciji

DANEKOV JUKEBOX

Pjesme iz '80ih za današnje strahove

GOD OUTSIDE

What if your free will took away those of other
creatures?

Sadržaj

Babilonska kula ili Pandorina Kutija <i>Daniele Stefanini</i>	2-5
God Outside <i>Angie T.</i>	6
Danekov Jukebox <i>Daniele Stefanini</i>	7-8
How I Learned to Start Worrying and Hate the Bomb <i>Alexander D.</i>	9-10
Random fotke iz razdoblja Kol. - Ruj. <i>Daniele Stefanini</i>	11-16
Distoskop <i>Daniele Stefanini</i>	17-18

- @mladostdobro_magazine
- @mreza.zagor
- @zagor_udruga
- Mreža udruga Zagor
- Volonterski Centar VolontirAJ-
- Info Centar za mlade Zagor
- Mreža udruga Zagor

Editor: Daniele Stefanini
Design: Daniele Stefanini, Marija Gebert
Writers: Daniele Stefanini, Angie T., Alexander D.

Financirano sredstvima Europske unije. Iznesena mišljenja i stavovi odražavaju isključivo stav autora i ne moraju se podudarati sa stavovima Europske unije ili Agencije za mobilnost i programe Europske unije. Ni Europska unija ni tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

Bilješka Glavnog Urednika

Dragi čitatelji,

dobrodošli u novo izdanje Mla.dost-dobro!

Ovaj mjesec nema dobre vijesti s našeg planete: ljudi nastavljaju ginuti u besmislenim ratovima, prirodne katastrofe sruše stotina godina ljuskog rada i bezbroj života, umjetna inteligencija je sada toliko pametna da, prema procjenama nekih stručnjaka i javnih ličnosti, postoji 10-20% šansa da će nas uništiti do kraja desetljeća. Uglavnom, budućnost možda nije najsvijetlija.

ALI: je li to isprika da se obeshrabrimo i odustanemo živjeti? Naravno da ne, ali isto nije isprika da stavimo glavu u pijesak. Zato, ovaj broj bit će posvećen našim ne-tako-svijetlim sadašnjosti i budućnosti. Bilo da je žalosno, ozbiljno ili, zašto ne, s malo ironije, proći ćemo kroz nekoliko tema vezanih s napretkom (ili svojem nedostatkom) i svojim opasnostima.

A special thank you goes to Angie and Alexander for coming in clutch and submitting their *God Outside* and *How I Learned to Start Worrying and Hate the Bomb*. Two mature reflections on two entirely different dystopian aspects of today's world: the overabundance of means to destroy ourselves as a species along with the world we live in and its constant threat, and the harrowingly inhumane living conditions of those animals whose life has been "optimised" for our food production needs. Terrific job as always you people, I hope to see more from you (even though I will only have one issue left after this one!)

Kao uvijek, nadam se da ćete uživati u novom izdanju.

Vaš dragi,

Daniele Stefanini – Glavni Urednik

Babilonska Kula ili Pandorina Kutija?

Prokomentirajmo zajedno tekst koji je generirala umjetna inteligencija

U bivšem izdanju, objavili smo članak pod imenom „Bologna: Moderna Babilonska Kula u Kojoj se više nema gdje živjeti“: bio je članak o kojem sam dugo raspravljao zašto mislim da Bologna nije tako dobar grad kako ljudi misle, istaknuvši moju perspektivu o životnim uvjetima, kriminalu, previsokim cijenama, političkim napetosti i drugim problemima koji utječe na crveni grad. Od kad je taj članak bio objavljen prošalo je skoro mjesec dana, i od tada nisam dobio nikakve posebne komentare o njemu od vaše strane niti od zloglasne Mla-dost.dobro cenzure. Čudno, jer iako ovaj članak doista izražava, u nekom smislu, moje stavove o Bologni, ja uopće nisam to napisao - niti neki ghostwriter, u tom smislu. Istina je da članak o Bologni bio je rezultat jednostavnog prompta na ChatGPT-u, i nitko nije to primijetio. To može značiti da umjetna inteligencija je sposobna raditi prilično dobar posao, ili da vi čitatelji i cenzura niste dosta pažljivo ili uopće niste čitali onaj članak.

Zašto umjetna inteligencija?

Vrlo jednostavni razlog: ja sam u Kolo-vozu bio na odmoru u Italiji, al sam morao svejedno objaviti Mla-dost.dobro za kraj mjeseca. Pošto nisam imao vremena da pišem neki ozbiljniji članak kao inače, odlučio sam pustiti da umjetna inteli-

gencija pretvori moju kratku i kaotičnu misao o Bologni u strukturirani, jasni članak za časopis. Ali pošto je to u etičkoj suprotnosti sa svime za što se zalažem na uredničkom i kreativnom planu, ja sam si to dozvolio pod jednim uvjetom: da se ponašam prema tome kao da izvršim neki eksperiment ili, jednostavnije rečeno, da ću ovaj mjesec prokomentirati o rezultatima pisanjem članka.

Članak o Bologni bio je rezultat jednostavnog prompta na ChatGPT-u, i nitko nije to primijetio. To može značiti da umjetna inteligencija je sposobna raditi prilično dobar posao (ili možda da vi čitatelji i cenzura niste dosta pažljivo ili uopće niste čitali onaj članak!)

Prije da krenemo s analizom, bitno je istaknuti kako mo došli do ovog rezultata. Moja metoda je jednostavno bila „pisati kao tok svijesti sve ono što mi pada na pamet“: ukratko, ja sam sakupio različite misli o problemima grada Bologna i pisao ih u porukama s umjetnom inteligencijom u dosta nestrukturiranom obliku.

Istovremeno, dao sam umjetnoj inteligenciji upute o tome kako bi članak morao izgledati: postavio sam mu ton i i dao dodatne upute kako bi članak bio što neutralniji i činjeničniji, unatoč tome što se

temelji na mojim mišljenjima. Ja sam isto spomenuo neke događaje i činjenice koje sam mislio da bi mogle biti korisne za podršku mojih stavova (npr. slučaj Alfreda Cospita, više o tome u tekstu). Napokon, naredio sam umjetnoj inteligenciji da koristi prethodna izdanja kao referentni materijal tako da bi mogla oponašati moj stil pisanja.

Rezultati mog eksperimenta objavljeni su u zadnjem broju časopisa Mladost.dobro, iz mjeseca kolovoza; pozivam sve zainteresirane za detaljnu analizu da ga pogledaju (posebno jer ovaj članak nema puno smisla bez onog drugoga!)

Što se tiče korištenog prompta, evo ga na sljedećoj stranici u cijelosti, na engleskom:

Prompt!

Here are the documents. The text should be a critique of the city of Bologna. Here are the points I would like to emphasise: 1) Bologna as a sort of modern-day Babylon: people are attracted by the “spectacles” that the city offers, whether it’s the parties or the availability of drugs/alcohol, and to live there found themselves stuck in a cycle of working miserable jobs to barely make it to the end of the mont due to the high cost of living, especially rent. 2) The “socialist”, “red city” open to anyone is just a façade for a city which is in practice only really livable to those who are wealthy enough to begin with: working full-time an entry-level job barely affords you a room, no way you can imagine to put some money aside. The so-called “inclusive society”, especially with regards to migrants, tends to marginalize them in low-income neighbourhoods (see Bolognina, or Pilastro), and instead of offering them a real chance at life either exploits them in severely underpaid and dehumanizing jobs or turns them into petty criminals. But hey, we have ashtrays that recycle cigarette butts into polymer (look into re-cig if needed) and the migrants have access to a help-desk against Islamophobia, as if they needed that and not normal working/living conditions 3) A place that lost its identity: the real, OG “Bolognesi” have left the city itself a long time ago, and those who still live there spend their free time somewhere else (unless, again, they are wealthy enogh to be part of the “Via S.Stefano aristocracy” (in the sense that they can afford to spend their free time in that part of Bologna which is actually pretty expensive). The city centre is entirely at the mercy of big corporations/brands, the university circles and the marginalized migrants, who either work under near exploitation (see the example I will provide of The Social Hub at the end) or end up becoming part of the problem of petty crime and drug dealing that makes the city centre and other areas not-so-safe. 4) The university circles (especially the “socialist” and “anarchic” circles) are completely out of touch with reality. They are in no way (at least, mostly) making the interests of the oppressed categories and are instead using every possible chance to clash with the police or defending people who are indefensible such as Alfredo Cospito (you could expand upon this, if you deem it necessary). The city centre, specifically the university district, is held hostage by these people, who don’t want police presence in places like piazza Verdi or Via Zamboni and then go crying to the police accusing them of inaction when inevitably someone gets assaulted, robbed, or even raped. 5) It’s just dirty, unsafe, and decaying (phisically, intellectually, morally). When mentioning problems related to the rights of minority workers you can briefly mention my experience as a night-shift receptionist at The Social Hub, in which african workers, contracted through external companies (Stayover for Housekeeping, Secur&Secur for Security) worked extremely long shifts and up to 6 days a week for not that great of a pay and a lot of work. There was a case in which workers of Stayover staged a protest with workers’ unions against The Social Hub a few months ago, you might also want to look into that. Other than this, the text must be in Croatian, as the texts I attached, and roughly the same length. Stay factual, I recognise that some things I said might be more based on impression rather than facts.

Babilon na biblijskom smislu: ali koji?

Iako nisam istaknuo nikakve upute u tom smislu, ChatGPT je uspio shvatiti da sam se odnosio na biblički Babilon, a ne na povijesni. Ono što ChatGPT nije shvatio je da nisam se odnosio na multikulturni aspekt Babilona: iako usporedba

s Babilonskom Kulom bi mogla biti savršena metafora za multietnički karakter grada, ja sam zapravo se odnosio na onaj dio Starog Zavjeta u kojem Židovi, baš tijekom Babilonskog Ropstva, opisuju Babilon kao grad grijeha i propasti: bezakonito mjesto, u kojem izopačenost i nemoral su svakodnevnica, lažni bogovi se štuju, moćnici odvlače pažnju potlačenima spektaklima i zluporabom opojnih sredstava. Mjesto na koje si zatočen baš kao Božanska kazna i u kojem, paradoksalno, Boga upoće nema.

Tko „vlada“ socijalistički, crveni grad?

Ovaj je stav koji je Chat dobro shvatio. Posebno sam zadovoljan sljedećem rečenicom:

“Što znači „grad za sve“ ako oni koji nemaju dovoljno novca moraju sve više živjeti na rubovima grada, dok se centar pretvara u kombinaciju turističke destinacije, sveučilišnog kampusa, poslovnog prostora i luksuznog studentskog smještaja?”

Htio sam baš istaknuti paradoks reputacije vs. stvarnosti u naprednom, „crvenom“ gradu. Ipak, u ovom dijelu, kao i u ostatku teksta, izgleda kao da je Chat zaobilazio govoriti o tome na koga upirem prstom – a to je, naravno, gradska uprava. Bologna je savršen primjer grada koji vode „napredno dvorsko plemstvo“: politička elita koja govori o „društvenom napretku“ i plemenitim vrijednostima poput „otvorenost“ i „inkluzivnost“, ali konkretno učine to samo za te „iznadprosječne“ slojeve društva. Za obične ljude, i posebno za one koje žive na rubovima društva, gradska uprava ne čini zapravo ništa, možda jer to ne potiče međunarodna ulaganja i turizma. Najgore od svega, valjda i najironično, ova politička elita je jedina koja neće nikad se sukobiti s posljedicama njihovih odluka, pošto oni svi žive u svojem pretenciozno-buržoaskim balonu u najskupljem dijelu grada: da, naravno vrata grada su otvorena za sve, bez obzira odakle su, ali nećemo ništa raditi da sprječavamo stambene krize (jer ćemo uvijek imati dosta para za stan/kuću) i nije nas briga za sigurnost u centru grada i četvrtima radničkog klasa/migranata jer a) ne živimo tamo b) možemo si priuštiti taksi svaki dan.

Oprez! Pričamo o migraciji

I tu sam dosta zadovoljan onim što je Chat shvatio od mog prompta. Ove dvije rečenice savršeno sažimaju dio moje gledište o spornom temu migracijske krize u Bologni:

“Ne znači da su ljudi koji tamo žive problem. Niti znači da su ti kvartovi jednostavno „loši“. Pilastro, primjerice, nastao je kao javno stambeno naselje upravo kako bi odgovorio na potrebe stanovništva koje se doseljavalo u grad, a njegova reputacija opasnog i degradiranog

Ipak, u ovom dijelu, kao i u ostatku teksta, izgleda kao da je Chat zaobilazio govoriti o tome na koga upirem prstom. Uglavnom, imam osjećaj da ChatGPT pokušava, koliko god je to moguće, izbjegavati kontroverznih tema.

kvarta ima dugu i često stereotipnu povijest“
“Ali činjenica da se određeni društveni problemi koncentriraju upravo u takvim područjima ipak nešto govori. Bologna može otvoriti help-desk protiv islamofobije. Može organizirati kampanje za uključivanje. Može imati beskrajne konferencije o raznolikosti i integraciji. I sve je to potencijalno korisno, ali možda bi migrant koji radi šest dana tjedno za nisku plaću, živi u prenapučenom stanu i jedva uspijeva spojiti kraj s krajem prije svega trebao imati normalne radne i životne uvjete”

Shvatio je da postoji problem s migracijom, ali isto je shvatio da je taj problem uzrokovan interakcijom različitih faktora, od kojih mnogi su odgovornost – kao uvijek – gradske uprave i njezinog licemjera. Lako je pasti u „rasističku zamku“ kad se govori o problemima poput migracija, integracija i njihove posljedice, ali bi rekao da se Chat prilično dobro snašao u ovom smislu. Jedino mi se ne sviđa što prema navedenoj formulaciji izgleda da je cijela odgovornost oduzeta subjektima koji poćine kaznena djela, kao da su duše prepuštene na milost i nemilost vanjskim okolnostima, nesposobne odreditim vlastite postupke, a time i neodgovorne za njih. Ni ovo tumačenje mi se ne sviđa, jer podrazumijeva neko načelo inferiornosti i nemoći subjekata pred

stvarnim svijetom u usporedbi s građanima koji nisu migranti, tako da bi morali živjeti prema drukčijim standardima i odgovornostima. Nije li to isto neka vrsta rasizma? Ironično, ima dosta politički aktivnih ljudi u Bologni koji ovakvo misle...

Prokleta „Beskrajna revolucija“ i (selektivno) suučesnička gradska uprava / sveučilište

I tu bih rekao da je umjetna inteligencija dosta dobro skužila poantu:

Unatoč dosta loše strukturiranim uputama i općenito ne iscrpnim objašnjenjima, ChatGPT je uspio stvoriti uvjerljiv tekst, koji sadrži mišljenja koja, iako previše oprezna i ispričavajuća, nisu previše udaljena od mog gledišta.

“Problem su određeni krugovi koji su se oko [sveučilišta] razvili. Pogotovo dio radikalno lijevih i anarhističkih studentskih krugova koji ponekad djeluju kao da žive u nekoj potpuno drugoj stvarnosti. [...] Ako stanovnik Piazza Verdi želi moći spavati noću, to ne znači automatski da je fašist. Ako netko želi vidjeti policiju tamo gdje postoji problem sa sigurnošću, to ne znači da je policijska država već počela.”

Naime htio sam istaknuti apsurdnu prirodu zahtjeva i izjava nekih studentskih političkih krugova i njihovu odvojenost od stvarnosti. Iako s jedne strane

mislim da je dobro da ljudi mogu otvoreno izražavati svoje političke stavove u javnosti (zapravo to se zove „sloboda izražavanja“), meni se ponekad čini da je ovo pravo u Bologni korišteno jednosmjerno ljevičarskim studentskim krugovima i bez obzira na druge (osobe) i na druge temeljne vrijednosti demokratskog društva poput javna sigurnost i pristojnost. Naprimjer, tzv. „Studentski kvart“ (to su 3-4 ulice u samom centru grada) su de facto no-go zone za policiju samo zato što studentske udruge ih ne žele tamo. Da bi to bio siguran dio grada ne bi možda bio nikakav problem s time, ali, vjerujte mi, baš nije. Ali ono što me najviše smeta je da gradska vlast, umjesto da bude nepristran posrednik za zahtjeve studenata (koje bi mogle biti i legitimne!) i traži „pristojan kompromis“, prešutno podržava status anarhije u centru grada dok ne rade apsolutno ništa o studentskim pitanjima koje su zapravo razumne, poput cijena stana i soba. Odličan posao, „ljevičarska“ i „napredna“ gradska vlast! Pustite razmaženu bogatu djecu (ona koja mogu si priuštiti živjeti u centru grada kao student) da se igraju revolucije tuđim novcem, imovinom i sigurnosti dok radnička klasa i nebogati studenti ne znaju gdje živjeti: baš „crveno“ od vas! (Al ovaj dio je umjetna inteligencija savršeno shvatila, samo nije koristila dosta bijesa).

Osim toga, mislim da nije baš razumjela što sam mislio kad sam napisao „pričaj o Alfredu Cospitu“. Izgleda da je izvukla neki događaj vezani s nekim prosvjedom i potpuno je zaobilazila (još jednom) kontrolvernu priču: Cospito je lik koji je pucao u koljena direktora talijanske atomske agencije i izvršio teroristički bombaški napad na kasarnu Carabinieria (talijanska vojna policija) koji bi valjda ubio nekoliko 20-godišnjih regruta da nije slučajno propalo i zato sad sjedi u zatvor pod posebnim režimom izolacije i promatranja. Bologna je doslovno pokri-

vena grafitima i transparentima posvećeni Cospitu, i kako je Chat dobro spomenuo, ponekad održavaju prosvjede za njega jer anarhistički krugovi otvoreno mu daju političku podršku.

Zaključci: možda nesavršeno, al biste primijetili da nisam rekao?

Ako vaše pisanje smatrate isključivo poslom i ne strasti, onda zašto ne pustiti sofisticirani alat da svoje misli u nekoliko sekundi pretoči u sveobuhvatan i jasan tekst, umjesto da sami ulažete sate truda, posebno ako drugi neću primijetiti?

Sad kad sam razjasnio i prokomentirao opći sadržaj teksta, moram nešto reći o tome kako je ChatGPT „namijenio“ tekst. U formulaciji, prema mojim uputama, ChatGPT odlučio je biti oprezan, ali ja osobno ne bi bio oprezan u ovom smislu: dok sam mislio (i zapravo istaknuo!) „budi oprezan u korišteniji podataka i pobrini se da moji stavovi odgovaraju stvarnosti“, imam dojam da je ChatGPT zapravo shvatio „budi oprezan da stavovi izneseni budu što manje uvredljivi“ pa tekst ima previše onoga što smatram „potpuno nepotrebnim pojašnjenjima“:

“Ne znači da su ljudi koji tamo žive problem. Niti znači da su ti kvartovi jednostavno „loši“.
“Ovdje moram biti posebno oprezan, jer postoji vrlo jednostavna zamka: govoriti o migrantima kao da su oni uzrok svih problema Bologne”
“Kriminal, siromaštvo, ovisnosti i marginalizacija nisu posljedica činjenice da je netko rođen u Africi ili negdje drugdje. Takva bi tvrdnja bila i netočna i previše jednostavna”
“Problem nije u tome što Bologna ima jako sveučilište. To je jedna od najboljih stvari koje grad ima”

Meni se čini da je tekst koji je generirao ChatGPT u nekim djelovima previše apologetičan, kao da moram se ispričati jer neki stav bi mogao zvuči prekontroverzan ako ne dobro shvaćeno. Zanimljivo je da nisam nikad u svojim uputima spominjao takvo ponašanje, i izvorni materijali koje sam Chatu dostavio nisu pisani

na ovakav način. Da sam ja pisao onaj članak, sigurno ne bi bio niti toliko oprezan da nekome smetam niti bih formulirao određene misli na tako ispričavajući način: odakle je onda to ponašanje? Izgleda da Chat ima neki unutarnji bias zbog kojeg „barem u mom slučaju, mu je uistinu stalo da ne ispadnem prekontroverzni ispred određenih kategorija ljudi. Ali možda me dragi Chat samo pokušava zaštititi, jer zaboravljam da u ovome pre-

polariziranom svijetu ne podržavati u potpunosti stavova kategorije automatsko znači biti zločinac neke vrste s druge strane politički kompas (i.e. automatsko si fašista ili komunista: ovisi o tome koga pitaš). Ah, kad bi samo znao da me nije to briga!

Osim toga, meni se uglavnom čini da izvorni materijali (čiji je cilj bio oponašati moj stil pisanja!) nisu služili nikakvu korist: iako ja bih rekao da su izneseni stavovi i perspektive dovoljno u skladu s mojim mišljenjima, stil pisanja uopće ne izgleda kao moji, i što se mene tiče mogao bi se odmah identificirati kao nešto pisano umjetnom inteligencijom.

“I to je možda najčudnija stvar koju možete osjetiti hodajući Bolognom: grad je pun ljudi, a ipak ponekad djeluje kao da u njemu nema dovoljno stanovnika.
Umjesto njih imamo brendove.
Umjesto lokalnih trgovina imamo lance.
Umjesto stanovnika imamo turiste.
Umjesto tradicionalnog susjedstva imamo studentske zgrade.
I, naravno, imamo sveučilište”

Stalno korištenje izoliranih rečenica je nešto karakteristično za umjetnu inteligenciju, neka vrsta „kalka“ koju bih mogao usporediti s američkom „motivational speech“. Nisam svjestan da sam koristio sličnu vrstu formulacije u mojim tekstovima.

Uglavnom, ja bih rekao da ovaj tekst izgleda kao bilo koji tekst pisan umjet-

nom inteligencijom. Moram svejedno priznati da je umjetna inteligencija puno napredovala u proteklih tri godina, i da je sad u mogućnosti napraviti tekstove koji su iznimno uvjerljivi. I iako je meni lako razlikovati između mogeg teksta i teksta pisanog umjetnom inteligencijom, postoji pitanja je li bi mogao prepoznati bilo koji tekst pisanumjetnom inteligencijom, ili koliko ljudi danas mogu reći da znaju prepoznati takav tekst?

Sad da je umjetna inteligencija svugdje, koliko puta svaki dan čitamo nešto pisano umjetnom inteligencijom, a da toga nismo ni svjesni (iako, moram podsjetiti, svaki tekst pisani umjetnom inteligencijom mora danas biti označen, prema EU zakonima)?

Postoji i filozofičko pitanje: zašto uopće pisati članak sam, kad umjetna inteligencija može iznimno učinkovito i u svega nekoliko sekundi organizirati informacije za čije bi vam postizanje usporedivih rezultata inače trebali sati? Oni koji pišu (uključujući i mene) bi mogli jednostavno reći „zato što umjetna inteligencija ne može 100% razumjeti ono što mislim i oponašati moj stil“ ili „zato što poanta pisanja je isto u procesu, a ne isključivo u rezultatu“, i slične stvari.

Ipak: da li vam stvarno ne smeta činjenica da oni koji čitaju vaš rad, bilo članak, knjigu ili bilo što, ne bi mogli razlikovati između vas i umjetne inteligencije? I ako smatrate vaše pisanje isključivo kao posao i ne kao strast, onda zašto ne pustiti sofisticirani alat da svoje misli u nekoliko sekundi pretoči u sveobuhvatan i jasan tekst, umjesto da sami ulažete sate truda, ako drugi neću primijetiti?

Možda smo razvijanjem umjetne inteligencije doista otvorili neku Pandorinu kutiju iz koje nema povratka.

God Outside

by Angie T.

I have lived in a cage my entire life. The cage I am in is inside a big, humid, and dark barn.

Every year between hundreds of millions to over a billion pigs pass through intensive farming systems worldwide. Although scientists often rank pigs among the top ten most intelligent animals on Earth - succeeding the cognitive abilities of dogs and human toddlers - they still make up for about 36% of total meat consumption worldwide. My question is therefore: where is the outrage when it comes to species that do not align with the aesthetic standards we have set for our society? Why is freedom something only deserved when it's convenient? The answer to both questions lies in the same reason why people complain about never earning enough to buy a house but purchasing Starbucks' coffees every day: mindlessness and instant gratification.

There is also a nihilist component that drives us to believe that whatever we do, as individuals, won't make a difference unless done in a majority. Mechanisms of cost/effort then enter at play, and the result is, most often, no change in our behavior. The modern man is therefore essentially lazy before he is evil. Whether negligence can be considered evil is another question.

Today I just want to **remind** you of your freedom and the **most valuable resource** each one of us has: **choice**.

© Design: Daniele Stefanini.
© Images: Daniele Stefanini

danekov jukebox

Top 6-7 pjesama iz '80-ih koje opisuju sadašnje strahove

Jeste ikad imali osjećaj da nešto nije u redu s našim svijetom?

Ja iskreno svaki dan. Bilo da se radi o krvavim međunarodnim ratištama, prirodnim katastrofama uzrokovanim ljudskim djelovanjem, umjetnim inteligencijama koje su navodno izvan kontrole i, prema stručnim procjenama, imaju 10-20% šansa da će nas uništiti, ili tome da jednostavno živimo pod stalnim pogoršanjem ekonomskih uvjeta i vjerovatno nikad nećemo imati kuću, mogli bi reći da pred nama nije svijetla budućnost.

Međutim, ako se osvrnemo oko 40 godina unatrag, otkrit ćemo da naše suvremene brige nisu ništa novo i da umjetnici, iz različitih područja i različitih perspektiva, već odavno pokušavaju nas upozoriti na iste društvene probleme. Ipak, je li činjenica da ono kroz što kolektivno prolazimo sada nije ništa novo ohrabrujuća ili... obeshrabrujuća? Možda nismo pred kolapsom, ali uvijek stojimo na istom mjestu kao prije 40 godina. Nije regresija, al niti nije napredak. Nismo ništa naučili.

Stand-out track: Atrocity Exhibition

Uvodnom pjesmom s albuma Closer iz 1980. godine grupa Joy Division oslikava strašan iako ne-definiran prizor: u ludnicama i arenama okupljaju se ljudi uživajući tuđu patnju kao neka makabrična vrsta zabave i u međuvremenu mi, svjesni ali nemoćni, možemo samo biti svjedoci u beskrajsnom ciklusu straha koji je oduvijek postojao i uvijek će postojati. Pjesma je vjerovatno nastala kao Curtisovo autobiografsko rasmišljanje o svojoj epilepsiji: Curtis je bio svjestan da su mnogi išli slušati Joy Division uživo, nadajući se da će on doživjeti epileptični napadaj. Ako gledamo ovu pjesmu iz suvremene perspektive, možemo zaključiti da su teme uvijek aktualne ako ne i više nego prije, osobito u pogledu uloge suvremene informacijske tehnologije:

*You'll see the horrors of a faraway place
Meet the architects of law face to face
See mass murder on a scale you've never seen
And all the ones who try hard to succeed*

Kad god otvaramo društene mreže ili informacijske portale, izloženi smo vrlo detaljnim informacijama o aktualnim sukobima. Svaki novi sukob postaje „najbolje dokumentiran sukob ikad” zahvaljujući sve većoj prisutnosti i učinkovitosti kamera i drugih tehnologija, što nam omogućuje da iz prve ruke svjedočimo najvećim svjetskim zverstvima. Ipak, iako smo svjesniji nego ikad zla koje vlada svijetom, ostajemo nemoćni išta promijeniti: preplavljenost informacijama ne znači nužno i da raspoložemo dodatnim sredstvima za suočavanje s užasima sadašnje stvarnosti. Curtisove sumorne tekstove prate neprestano bubnjanje i ponavljajuća bas-linija, koje prenose osjećaj osamljenosti i straha: kao rezultat, pjesma „Atrocity Exhibition”, za razliku od ostalih na ovom popisu, ne izražava bijes ni pobunu protiv nepravde, već nemoć i otupjelost dok smo ograničeni na ulogu svjedoka – što možda vjernije odražava našu trenutnu stvarnost.

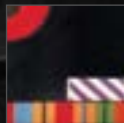
1. Atrocity Exhibition
Joy Division

2. F.I.A.T. - Laibach

3. Kollaps
Einstürzende Neubauten

4. Two Suns in the Sunset
Pink Floyd

5. Too Much Information
The Police

6. Eighties - Killing Joke

7. Dozivi suvremene strahove i odluci sam.

Skeniraj
ovdje za
playlist!

... a ostale pjesme?

Obično na Danekov Jukeboxu stand-out track privlači svu pažnju, a ostale pjesme ostane tamo bez objašnjenja. U stvarnosti, svaka pjesma u Danekov Jukeboxu je pažljivo odabrana po određenoj temi mjeseca, često na tekstualnoj osnovi. Zašto ne bismo pustili da pjesme govore same za sebe, barem ovog mjeseca?

F.I.A.T. - Laibach

Pjesma sadrži isječke iz radijskih prijenosa Ezre Pounda za fašističku Italiju tijekom Drugog svjetskog rata. Iako su izvorni prijenosi bili zamišljeni kao propaganda protiv Saveznika, oni ipak svjedoče o nepobitnoj istini da su stvarni motivi sukoba nedostižni široj javnosti, kojoj se umjesto toga servira propaganda.

*You are in black darkness and confusion
You have been hugger-mugged and carom-shotted into a war
And you know nothing about it
You know nothing about the forces that caused it
Or you know next to nothing
You ought not to be in this war
You cannot win this war*

Kollaps - Einstürzende Neubauten

U ovoj nas pjesmi Blixa Bargeld podsjeća da smo „pred slomom” i da „više nema vremena”: način na koji izgovara te dvije rečenice – ponavljajući ih unedogled prodornim glasom punim očaja, uz pratnju brutalnih i minimalističkih zvukova preopterećenih instrumenata i strojeva – čini da ta jednostavna tvrdnja, „bis zum kollaps”, zvuči poput distopijskog proročanstva.

*Kollaps, bis zum Kollaps
Nicht viel Zeit*

Pink Floyd - Two Suns in the Sunset

U ovoj pjesmi Roger Waters iz grupe Pink Floyd obrađuje temu nuklearnog rata: shvaćajući da će on sam, zajedno sa svijetom koji poznaje, biti uništen, protagonist pjesme uviđa besmislenost mehanizama ljudske podjele, poput nacionalnosti i ideologije.

*And as the windshield melts
My tears evaporate
Leaving only charcoal to defend.
Finally I understand the feelings of the few.
Ashes and diamonds
Foe and friend
We were all equal in the end.*

Too much information - The Police

U ovoj pjesmi grupa The Police govori o procesu započetom u prošlom stoljeću, koji je danas aktualniji nego ikad: o sveprisutnosti informacija u svakodnevnom životu. Budući da smo neprestano zasuti novim informacijama – bilo putem radija, interneta, televizije ili drugih medija – naš mozak, koji nije programiran za obradu tako golemih količina podataka, očajnički žudi za predahom od tog neprekidnog toka.

*Too much information running through my brain
Too much information driving me insane
Too much information running through my brain
Too much information driving me insane
I've seen the whole world six times over
Sea of Japan to the Cliffs of Dover*

Eighties - Killing Joke

U ovoj pjesmi Killing Joke govore o izazovima života u društvu koje iznad svega cijeni produktivnost: ljudska se vrijednost svodi na ključne pokazatelje uspješnosti (KPI-jeve), a sve što ne služi tržišnoj logici – uključujući prilično važne stvari poput dobrobiti, stabilnosti i mira – jednostavno se odbacuje.

*Ah!
Eighties
I'm living in the eighties
Eighties
I have to push, I have to struggle, oh!
Eighties
Get out my way, I'm not for sale no more
Eighties
Let's kamikaze 'til we get there*

How I Learned to Start Worrying and Hate the Bomb

By Alexander D.

The idea of human extinction is a strange topic for many reasons. First and foremost, it's simply hard to wrap your head around. The greatest scholars and philosophers have laboured over the concept of death for millennia, and the conclusions they drew could not be more different. It's no surprise then that the death of not just one man but his entire species is so hard to grasp to the point it is absurd. Yet, thinking of that absurdity, what may even be more absurd is just how much that idea fascinates us. The macabre has always found itself to be a hot product, for as long as media has existed, but it only takes a look at the success of Amazon's new series *Fallout* to see that there is a substantial yet growing populace who are morbidly curious about the end of humanity as we know it.

I suppose that the nuclear bomb has become so mundane to us that we hardly ever think about it. In recent years, conflicts have reignited the fears of nuclear conflict by not a small margin. However, the fear people hold for the power of God being dropped onto their head is surprisingly lacklustre. Despite only being 60 years ago, the Cuban missile crisis has captured less of the cultural zeitgeist

than the two world wars that preceded it, and the covid-19 crisis that proceeded it. The bomb is a strange thing in this manner, whose consequences despite being horribly real seem to exist in a state where they are a concept rather than a reality. Maybe the surreal idea here is that, for 80 years since the destruction of those two Japanese cities, those who think of the bomb like this aren't wrong to do so. Strategist Donald Brennan coined the term Mutually Assured Destruction in 1962, and his theory that nuclear powers would be forced into an implicit peace has mostly been true. Most hot wars have been contained to non-nuclear states, and large-scale warfare between the heavy hitters of world politics has been virtually nonexistent. It's for this reason that many people of all walks of life have learnt how to stop worrying and love the bomb, but not myself.

The nuclear bomb has become so mundane to us that we hardly ever think about it

There exist 12,187 nuclear warheads today, enough to wipe out human life on earth an estimated 40 - 50 times. It would take just 200 - 300 missiles targeted at key cities and infrastructure to cause a mass extinction event.

There exist 12,187 nuclear warheads today, enough to wipe out human life on earth an estimated 40 - 50 times. It would take just 200 - 300 missiles targeted at key cities and infrastructure to cause a mass extinction event. 300 missiles may sound like a lot, but when the US and Russia have over 10000 alone, rented out to friendly states so they can also be part of this deterrence, therein comes the realization that the thread of the sword of Damocles is much more strained than once thought. In order to protect human life, modern politics has handed out the methods to its destruction to all but a few rogue factions. Iran and North Korea serve as examples of states that the western world tirelessly works to prevent the creation of a nuclear bomb, for surely the consequences would be catastrophic. Yet, I ask the reader to implore within themselves if they trust their own neighbours, their own states, with such power. Do you trust them to protect that power from foreign actors, terrorist groups or hostile entities? Indeed, the reckless rush of AI development is proving to be a better tool to hackers than it is to the people the product is designed to serve. All this destruction at the drop of a hat, to protect

the world from lesser destruction.

Now we live under the threat of certain death everyday. The new world order was ushered in under project Manhattan, but there is no grand conspiracy behind the bomb. Well-meaning strategy and thought went into this school of thought, but if the old adage that a week in politics is an eternity, then this may yet just be another short-sighted blunder in a long list of short-sighted blunders. The world may tip off the shoulders of Atlas at our own choice, and the minute that choice is made we are futile against it. The loss of all there was, all there is, and all there ever will be. All in order to protect from lesser tragedies and lesser conflicts.

I ask you, dear reader, is it really worth it? Probably, after all, the politicians say it will never happen.

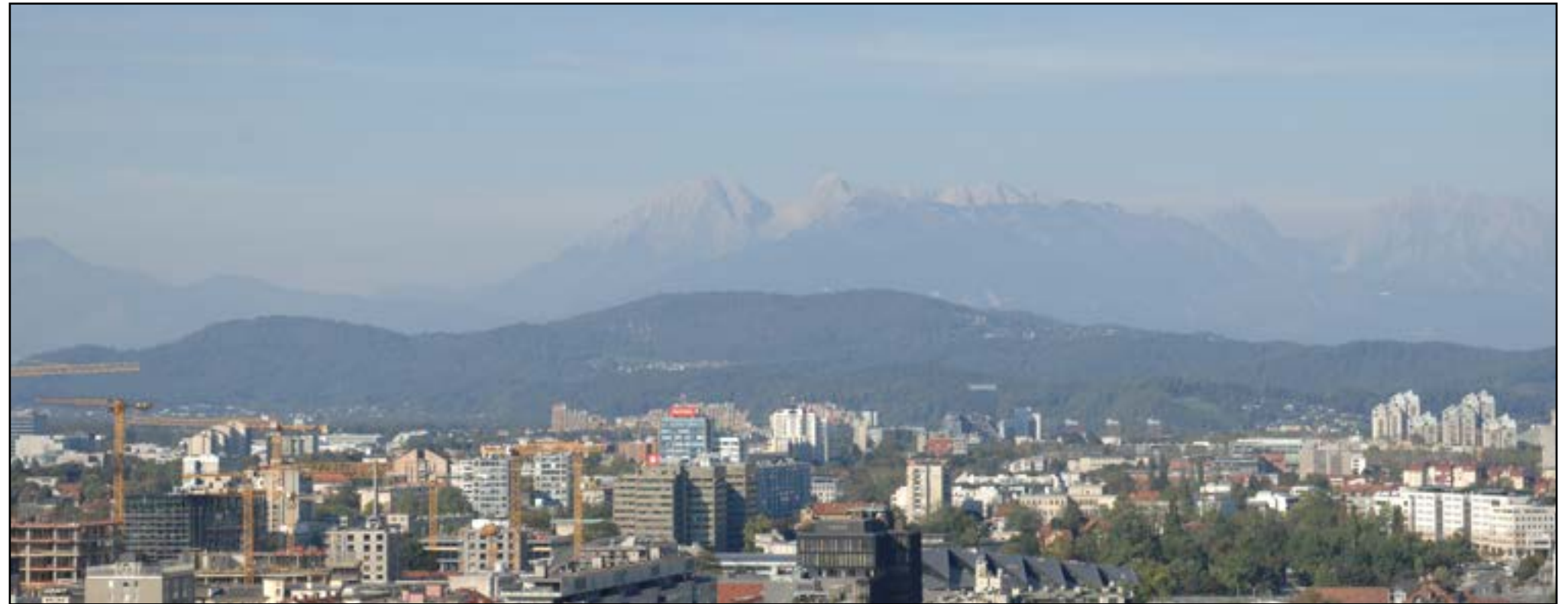

Random fotke iz razdoblja kol-ruj.

Jutrić svima! Pošto i ovaj mjesec imamo valjda manjak sadržaja, nadoknait ću to slikama. Za razliku od prošlog mjeseca, ove slike nisu uopće tematsko vezane. Pomatrajte ih kao prizori iz mog života u protekla dva mjeseca.

Ah, prednosti toga što sam glavni urednik! Stvarno mogu raditi što god želim.

Distoskop

kako će ti buduća (današnja?) distopija uništiti dan

Ovan: 21. ožujka – 19. Travnja

Zaboravio si platiti mjesečnu preplatu svog usisavača: korištenje je ograničeno na 2 minute dnevno i moraš gledati reklamu svakih 30 sekundi. Usisavač radi samo s 25% snage (50% s običnom naplatom, 100% s "zbogom prašino!" premium naplatom)

Bik: 20. travnja – 20. Svibnja

Poslije teškog radnog dana možeš konačno se opustiti. Kad dođeš kući, primećuješ da tvoj EntertainmentMaster2000 (tj. Uređaj koji se povezuje s vašim mozgom i, koristeći soficerane algoritme, bira sadržaj generiran umjetnom inteligencijom i to pušta dok ne dođe vrijeme da se vratite na posao) treba ažurirati.

Blizanci: 21. svibnja – 20. Lipnja

Ovaj mjesec će tvrtka koja upravlja tvoj kompleks kapsula za spavanje ponovno povećati cijene: s obzirom da je €2.000/mjesec za kapsulu od 3m3 na Črnomercu možda previše za tvoje mogućnosti, vrijeme je da se preseliš u Zaprešić, gdje su kapsule još 1.300/mj.

Rak: 21. lipnja – 22. Srpnja

Nova "demokratsko izabrana" vladajuća koalicija

je uvela novi sustav za praćenje opasnih stavova na društvenim mrežama. Primaš u koverti optužbu za kaznena djela: u 2008., poslao si poruku koja je smatrana kao "neprihvatljiva" od strane vladajuće koalicije. Morat ćeš proći "obuku za ponašanje na društvenim mrežama"

Lav: 23. srpnja – 22. Kolovoza

Ovo ljeto će biti najvruće u proteklih 10 godina. Od kad su ljudi iz grada morali otići zbog podizanje razine mora, nema više mjesta na brijegu. Najammina ti je ponovno poskupjela.

Djevica: 23. kolovoza – 22. Rujna

Oh ne! Vlada tvoje države je odlučila da taj dio susjedne suverene države vam pripada zbog etničko-povijesnih razloga. Zbog toga, novac od poreza za sljedećih 20 godina neće ići prema izgradnji nove škole/bolnice/korisne infrastrukture nego rakete dugog dometa, tankova, aviona. Unatoč tome da imaš samo izm. 18 i 24 godina i htio si postati doktor, vrijeme je da ideš na front.

Vaga: 23. rujna – 22. Listopada

Oh ne! Vlada tvoje države je odlučila da ona Suverena država koja se nalazi daleko od vas te je prijateljska prema vašim neprijateljima ima neke

Dobrodošli u suvremenu distopiju! Kao svaki dan na ovom prokletom planetu, postoje stotina razloga zašto će tvoj dan biti uništen od nečega što je posljedica desetljeća lošeg upravljanja i ignoriranja upozorenja stručnjaka i politologa: koji će tvoj razlog biti? Odgovor ovisi o oroskopskom znaku.

resurse koji su vam vrlo potrebni. Zbog toga, tvoja država mora "pod svaku cijenu braniti [umetnite vrijednosti svoje matične zemlje koje bi mogle biti različite od vrijednosti druge zemlje], stoga je apsolutno nužno krenuti s vojnom intervencijom. Novac od poreza za sljedećih 20 godina neće ići prema izgradnji nove škole/bolnice/korisne infrastrukture nego tankove, avione i oruđje koje imaju komplicirana imena poput „rakete dugog dometa. Također, vrijeme je za neki 18-24 godišnjak da ide na front.

Škorpion: 23. listopada – 21. Studenoga

Konačno si počeo osnovnu školu! Kako bi se osigurao stalni protok radnika koji je potreban za optimalnu razvijanju ekonomije (u vlasništvu male skupine od istih 10 ljudi), svemoćna država je uz pomoć najsofisticiranijih algoritama odlučila o vašem putu obuke na temelju projekcija budućih zahtjeva sektora. Jeste li htio biti vatrogasac? Šteta, prognoze kažu da će nam za 20 godina trebati vojnici.

Strijelac: 22. studenoga – 21. Prosinca

Glitch u sustavu sortiranja na ulazu [najpopularniji američki tehnološki konglomerat društvenih mreža čije ime ne smijem spomenuti] Rekreativnog Centra omogućio je čovjeku koji pripada makro-

grupi mišljenja 3 da ide na dio strukture rezervirano za ljude koje pripadaju makrogrupi mišljenja 7 – tvoja makrogrupa – . Njegove ideje s potpuno druge strane političkog kompasa su uzrokovale masovnu pobunu protiv njega: kako se usuđuje imati drugačiji stav na temi recikliranja komunalnog otpada? Doslovno ekoterorist.

Jarac: 22. prosinca – 20. Siječnja

Poslije trinaestog pokušaj pljačke na tvojoj ulici ove godine, konačno si odlučio pričati o tome u javnosti. Tvoj video postaje viralan: katastrofa! Preko noći postaješ, s jedne strane, "mučenik" za one koji iskorištavaju tvoje iskustvo za unapređenje nacionalističkih i rasističkih retorika. S druge strane, kao posljedica gore navedenog, postaješ cilj onima koji misle da iznošenje istinite situacije je "rasistička teorija zavjere ekstremne desnice".

Vodenjak: 21. siječnja – 18. Veljače

Tvoje omiljeno jezero više ne možeš posjetiti: [američka istraživačka organizacija za umjetnu inteligenciju čije ime ne smijem spomenuti] je ga kupio za izgradnje novog data centra.

Ribe: 19. veljače – 20. Ožujka

I danas u tvojoj ribi ima mikroplastike.